

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**
Кафедра педагогіки, культурології та історії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор _____

проф. Рогоза М.Є.

« ____ » _____ 2012 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з дисципліни Історія української культури
на 2012 - 2013 навчальний рік
для студентів за напрямом підготовки:

6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»
6.030601 – «Менеджмент»
6.030503 – «Міжнародна економіка»
6.030508 – «Фінанси і кредит»
6.030508. – «Фінанси і кредит»
6.030509 – «Облік і аудит»
6.030507 – «Маркетинг»
6.030507i – «Маркетинг»
6.030504 – «Економіка підприємства»
6.030504i – «Економіка підприємства»
6.030502 – «Економічна кібернетика»
6.030510. – «Товарознавство і торговельне підприємництво»
6.030510 – «Товарознавство і торговельне підприємництво»
6.140103 – «Туризм»

програми професійного спрямування:

6.140101i – «Готельно-ресторанна справа»
6.030601 – «Менеджмент організацій»
6.030601. – «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
6.030508 – «Фінанси»
6.030508. – «Банківська справа»
6.030510. – «Товарознавство і експертиза в митній справі»
6.030510 – «Товарознавство і комерційна діяльність»

Укладачі: *Петренко Ірина Миколаївна*, д.і.н., професор кафедри педагогіки, культурології та історії Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»; *Сарапин Віта Василівна*, к.філол.н., доц. кафедри педагогіки, культурології та історії Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Робоча навчальна програма обговорена
і схвалена на засіданні кафедри
педагогіки, культурології та історії, протокол
№_від_____2012 р.
Завідувач кафедри _____ Стрельніков В.Ю.

«УЗГОДЖЕНО»

Заступник декану факультету харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

_____ Шкарупа В.Г.

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Заступник декану факультету економіки та менеджменту

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету економіки та менеджменту

_____ Делія О.В.

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Заступник декану факультету фінансів і обліку

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан факультету фінансів і обліку

_____ Педченко Н.С.

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Заступник декану товарознавчо-комерційного факультету

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан товарознавчо-комерційного факультету

_____ Тягунова Н.М.

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Декан заочного факультету

_____ Строчихін Ю.Ф.

«____» _____ 2012 р.

«УЗГОДЖЕНО»

Директор навчального центру

_____ Герман Н. В.

«____» _____ 2012 р.

Зміст

Вступ.....	4
Загальна характеристика навчальної дисципліни.....	6
Розподіл навчального часу з дисципліни за семестрами і за видами занять згідно з робочим навчальним планом.....	7
Робочий графік дисципліни на 2012-2013 навчальний рік.....	7
Тематичний план дисципліни.....	8
Зміст дисципліни за змістовими модулями та темами.....	9
Технологічна карта тематичного плану дисципліни.....	12
Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення навчальної дисципліни.....	19
Технологічна карта самостійної роботи студента.....	22
Графік проведення індивідуально-консультативної роботи з дисципліни.....	24
Шкала нарахування підсумкових балів.....	25
Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення дисципліни «Історія української культури».....	26
Система нарахування балів за видами навчальної роботи з дисципліни.....	27
Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення дисципліни «Історія української культури».....	28
Перелік літератури.....	29
Перелік питань для підготовки до поточного модульного контролю.....	31
Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю.....	33
Зразок модульного завдання.....	35
Зразок екзаменаційного білету.....	36

ВСТУП

Питання культури посідають чільне місце в системі гуманітарних дисциплін, які вивчають студенти у вищій школі. Відомо, що від гуманітарної освіти значною мірою залежить творчий потенціал особистості. Знайомство з українською культурою – невід’ємна частина інтелекту випускника ВНЗ. Ще давні римляни називали історію навчальною життя. Тож значення цієї сфери духовного буття людства і присвяченої їй навчальної дисципліни обумовлює актуальність даного навчально-методичного посібника з «Історії української культури», робить його матеріали таким, що має практичне значення для вдосконалення культурологічної підготовки фахівців.

Фактор національної культури стає символом соціальних змін, бо в ній найповніше втілюється торжество і майбуття української національної ідеї. Основним змістом українського культурного оновлення і відродження є самовіддана праця багатьох дослідників, ентузіастів, практиків з реконструкції zdeформованої культури, залучення до нового життя великих набутків, які або були під арештом, або були невідомими.

Водночас у суспільстві все більше усвідомлюється загальна потреба в культурі як підоймі, що здатна вплинути на поступ суспільства загалом. Культура все ґрунтовніше починає розумітись як найважливіший здобуток нації, її достоїнство і сутність, бо культура – це те, що зберігає й утверджує не тільки особистісне, але й національне існування.

Усе це зумовило зростання інтересу до історії та проблем української культури, який, на жаль, задовольняється недостатньо, оскільки в науковому плані особливості української культури досліджені фрагментарно. Методологічні засади дозволяють розкрити сутність та особливості національної культури. Вона охоплює систему різноманітних форм національного життя, серед яких – географічні, господарські, побутові, ідеологічні, державно-правові, релігійні чинники. Вони забезпечують збереження й відтворення економічного та морально-духовного потенціалу нації, формують почуття національної свідомості, інтегрують культуру нації у світову культурну співдружність.

Метою навчальної дисципліни «Історія української культури» є ознайомлення студентів із найбільш визначними здобутками української культури протягом усієї історичної еволюції від найдавніших часів до сьогодення.

Завдання курсу полягає у тому, щоб з’ясувати основи сучасних підходів до історії національної культури, особливості історичного розвитку української культури, виявити її зв’язок з соціальними, політичними, цивілізаційними, побутовими, мистецькими явищами і процесами, навчити вільно оперувати сучасними концептами історичної культурології та широким фактологічним матеріалом.

Нормативний курс «Історія української культури» для студентів Полтавського університету економіки і торгівлі дотичні до таких навчальних дисциплін, як «Історія України», «Культурологія», «Етика та естетика», «Філософія», «Соціологія», «Релігієзнавство», «Політологія».

У результаті опанування курсу студенти повинні знати:

- важливі проблемно-теоретичні питання курсу в їх історичній ретроспективі і перспективі;
- імена і творчу спадщину провідних діячів національної культури;
- досягнення українського народу в матеріальній і духовній сферах;
- художні стилі і шедеври українського мистецтва.

Студенти повинні вміти:

- розглядати культурні процеси та явища, визначати їх значення для долі власного народу, держави, культурних надбань людства;
- порівнювати пам'ятки матеріальної і духовної культури;
- користуватися культурознавчою термінологією;
- оцінювати діяльність творців української культури;
- визначати взаємозв'язки української і світової культури;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між суспільно-політичними та культурними процесами і явищами;
- вільно оперувати набутими історичними фактами, поняттями, афоризмами для підтвердження основних теоретичних узагальнень;
- пояснювати суть національних та загальнолюдських цінностей;
- вести наукову дискусію, висловлювати свої думки і відстоювати свою точку зору, використовувати набуті знання при прийнятті рішень суспільного значення;
- збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти;
- конспектувати зміст лекцій, вибирати оптимальні шляхи підготовки до семінарських занять та виконання завдань самостійної роботи;
- робити висновки й узагальнення на основі опрацювання літератури, вміти користуватися періодичними виданнями, знаходити необхідні матеріали відповідно до проблеми, що вивчається;
- готувати повідомлення (доповіді), реферати, складати тести, кросворди, тези виступів тощо;
- швидко адаптуватися до умов навчання у ВНЗ, нових видів контролю та оцінювання результатів діяльності.

Робочу навчальну програму складено на основі програми нормативних навчальних дисциплін підготовки бакалавра за спеціальністю «Туризм» та «Історія української культури: робоча навчальна програма / Укладачі М.М.Розумний, О.К.Шевченко. – К., 2009».

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1. Загальна характеристика дисципліни *Історія української культури* для студентів напряму освітньо-кваліфікаційного рівня *бакалавр*

Навчально-організаційна структура дисципліни	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 2	Нормативна (варіативна) у відповідності до навчального плану
	Семестр: 1 денна – один заочна – один
Кількість змістових модулів: 1 денна – 1 заочна -1	Форма теоретичної та практичної підготовки, год.: денна – 36 заочна - 12
Загальна кількість годин: денна – 72 заочна - 72	Самостійна позааудиторна робота, год. 26
Кількість годин на тиждень: 2	Індивідуальні навчально-дослідні завдання (проекти), год. - 10
	Вид контролю: екзамен денна – екзамен заочна - екзамен

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ З ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ І ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ЗГІДНО РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗА ФАХОМ НА НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Таблиця 2 Розподіл годин з дисципліни за семестрами і за видами занять згідно робочого навчального плану

Семестр	Вид заняття							ПМК	Екзамен
	аудиторні					позааудиторні			
	лекція	практичне	семінарське	лабораторне	разом	індивідуально-консультативна робота	самостійна робота студента		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Денна форма навчання									
1	20	-	16	-	36	10	26	+	+
Заочна форма навчання									
1	6	-	6		12	1	60	+	+

Таблиця 3. Робочий графік дисципліни на 2012-2013 навчальний рік

Вид навчального заняття	Тижнів, годин											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Аудиторне – 36 год., у т.ч.:												
- лекція - 20 год.	4	2	2	2	2		2	2	2		2	
- практичне - 16 год.				2	2	2	2	2	2	2	2	
2. Самостійна робота студента – 26 год., у т.ч.		4	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2
- виконання домашніх завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- підготовка до практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1
3. Індивідуально-консультативна робота – 10 год.				2	2	2	2	2				
4. Проведення модульної контрольної роботи											X	
4. Форма контролю:												
- ПМК												
- екзамен												X

Таблиця 4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин за формами навчання та видами занять									
		денна					заочна				
		аудиторні			Позааудиторні		аудиторні			Позааудиторні	
		Разом	Лекції	Семінари	ІКР	СРС	Разом	лекції	Семінари	Тестування	СРС
<i>Змістовий модуль I. Розвиток української культури з найдавніших часів до початку XIX ст. Українська культура XIX – початку XXI ст.</i>											
1	Вступ до курсу «Історія української культури».		2	-						6	
2	Архаїчні культури на території України.		2	2		4				6	
3	Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті середньовічної європейської культури .		2	2	2	4		2		6	
4	Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст.		2	2	2	4			2	6	
5	Українська культура епохи бароко.		2	2	2	4		2		6	
6	Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження.		2	2	2	4		2		6	
7	Українська культура в міжвоєнний період.		2	2		2			2	6	
8	Українська культура в роки Другої світової війни.		2	-						6	
9	Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр.		2	2	2	2			2	6	
10	Культура незалежної України.		2	2		2				1 6	
	Всього	72	20	16	10	26	72	6	6	1 60	

Таблиця 5. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ТЕМАМИ

<i>Змістовий модуль I</i>	
<i>Розвиток української культури з найдавніших часів до початку XXI ст.</i>	
Перелік теми	Зміст навчального матеріалу
Тема 1. Вступ до курсу «Історія української культури»	Предмет та завдання дисципліни. Методи та методологія викладання. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Поняття «культура». Етимологія терміну «культура», його багатозначність та поліфункціональність. Сучасні наукові визначення культури. Людина і природа. Культура і цивілізація. Культура і соціальний прогрес.
Тема 2. Архаїчні культури на території сучасної України	Культура первісної доби. Періодизація та характерні особливості. Міфологічний характер первісного мислення та освоєння світу. Ранні форми релігійних вірувань та мистецтва. Археологія і культура. Проблема праісторії та витоків української культури. Найдавніші археологічні культури в межах річч Дніпра та Дністра.
Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури	Образи України в творах іноземних Візантійські впливи в культурі Київської Русі. Середньовіччя в європейській культурі. Християнський характер середньовічної культури. Місце та значення середньовіччя в розвитку світової культури. Історичні передумови формування давньоруської культури. Етимологія назв «Україна», «Русь». Міста як культурні та політичні центри. Християнство і культура. Своєрідність українського християнства. Церкви та монастирі-духовні та культурні центри. Писемність та освіта. Перші книгозбірні.
Тема 4. Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст.	Ренесанс в європейській культурі. Загальна характеристика, ідейні та естетичні засади. Гуманістичний характер ренесансної культури. Своєрідність формування українського Ренесансу. Особливості культурної еволюції України у складі Великого князівства Литовського. Правовий та мовний статус. Писемність, література. Україна у складі Речі Посполитої. Визначні українські гуманісти – Юрій Дрогобич, Павло Русин та ін. Гуманістичний та реформаційний рух. Поширення книгодрукування. Релігійна ситуація
Тема 5. Українська культура епохи бароко	Загальна характеристика бароко. Ідейні засади культури бароко. Наука і освіта. Раціоналізм та Просвітництво. Суперечливий характер світогляду. Бароко та класицизм в культурі Нового часу. Культура українського бароко. Самобутність українського бароко. Феномен козацької держави. Культурна та релігійна місія козацтва. Мазепинська доба. Полкові та гетьманські столиці як культурні центри. Школа, освіта, наука. Шкільна освіта в часи Гетьманщини. Києво-Могилянська Академія та її видатні професори. Наукові та літературні здобутки. Шкільний театр.

<p>Тема 6. Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження</p>	<p>Утвердження раціоналізму, як методу наукового пізнання світу, основного засобу удосконалення суспільства та людини. Характеристика провідних художніх стилів – класицизму, романтизму, реалізму. Українська культура в умовах колоніальної політики російського самодержавства. Література. Становлення української літературної мови. Архітектура та образотворче мистецтво. Романтизм та українське національне відродження. Характерні риси українського романтизму. Харківський університет.</p>
<p>Тема 7. Українська культура в міжвоєнний період</p>	<p>Культурний розвиток України в 1917-1922 рр. Розвиток освіти та науки. Українська Академія Наук. Видатні українські вчені. Розвиток преси та книговидавництва. М.Грушевський, В.Винниченко в боротьбі за національне відродження. Українська культура 20-30 рр. «Розстріляне відродження». Літературний авангард. Розмаїття літературно-мистецьких об'єднань та періодичних видань.</p>
<p>Тема 8. Українська культура в роки Другої світової війни</p>	<p>Історичні умови розвитку української культури. Розвиток української освіти і науки у період війни. Науково-технічні досягнення українських учених: В.Вернадського, І.Сікорського, С.Корольова, Є.Патон, М.Стражеско, О.Богомолець, О.Палладін. Література, преса, кіно і мистецтво у воєнні часи. Значення кіномистецтва О.Довженка у розвитку української культури. Творчість українських акторів З.Гайдай, І.Паторжинський, М.Гришко. Доля український культурних цінностей під час війни.</p>
<p>Тема 9. Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр.</p>	<p>Культурний розвиток України повоєнної доби. Політика денационалізації та русифікації. Радянська школа, освіти, науки. Шістдесятництво. Дисидентський та самвидавничий рух. І.Світличний, А.Горська, В.Стус, Л.Костенко та ін. Українська культура в діаспорі. Провідні осередки української культури в діаспорі. Наукові, мистецькі та літературні здобутки. Українознавство. Специфіка культуротворчих процесів у період існування радянської України. Реалізм як провідний художній метод, що пов'язує культурні традиції та ідеологію українсько-радянської літератури.</p>
<p>Тема 10. Культура незалежної України</p>	<p>Зміна культурної парадигми в умовах формування незалежної Української держави. Культура і сучасні процеси українського державотворення. Феномен мультикультурності українського суспільства та проблема національної ідентичності. Вплив тенденцій вестернізації (європеїзації) на процеси розвитку сучасного вітчизняного культурно-ціннісного простору. Постмодернізм як явище культури постіндустріального суспільства другої половини XX ст. Українізація освіти.</p>

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 6. Технологічна карта тематичного плану дисципліни *«Історія української культури»*, яка викладається для студентів денної форми навчання

Назва розділу, модуля, теми та питання, що розглядаються на лекції	Обсяг годин	Назва теми семінарського, практичного і лабораторного заняття	Обсяг годин	Навчально-методична література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль Тема 1. Вступ до курсу «Історія української культури» Лекція (2 год.) 1. Концептуальні підходи до визначення категорії «культура»: сутність, структура функції. 2. Культура й цивілізація. 3. Рівні і форми культури. 4. Специфіка розвитку української національної	2	-----		Література: 15. – С. 11-18; 19. – С.5-17; 20. – С. 7-27; 22. – С. 5-23; 24. – С. 4-22; 28. – С. 15-89; 38. – С.7-21; 48. – С. 3-15; 52. – С. 3-16.

<p>Тема 2: Архаїчні культури на території сучасної України) Лекція (2 год.)</p> <p>1. Найдавніші археологічні культури в межиріччі Дніпра та Дністра. Трипільська культура.</p> <p>2. Культура Кіммерії, Скіфії і Сарматії.</p> <p>3. Культурна самобутність антів і слов'ян.</p> <p>4. Матеріальна культура слов'ян.</p> <p>5. Духовна культура східнослов'янських племен.</p>	2	<p>Тема 2. Архаїчні культури на території сучасної України) Семінарське заняття (2 год.)</p> <p>1. Періодизація та характерні особливості культури первісної доби.</p> <p>2. Проблема праісторії та витоків української культури.</p> <p>3. Ранні форми релігійних вірувань і мистецтва.</p> <p>4. Архаїчні культури на території сучасної України: а) відгуки трипільської культури у культурі сучасних українців; б) синкретизм скіфської культури; в) культура прадавніх слов'ян (черняхівська, зарубинецька).</p> <p>5. Ранні релігійні вірування та міфологія східнослов'янських племен. географічні та світоглядні фактори.</p>	2	<p>15. – С. 18-25; 16. – С. 7-16; 19. – С.28-5; 20. – С. 24-37; 24. – С. 278-288; 28. – С. 345-381; 29. – С.322-344; 38. – С.23-55; 40. – 357 с; 48. – С. 235-278; 52. – С. 17-23.</p>
--	---	--	---	--

<p>Тема 3: Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури Лекція (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні умови розвитку культури X – XIII ст. 2. Запровадження християнства та його значення для еволюції культури. 3. Писемність, освіта і наука на Русі. 4. Перекладна й оригінальна література Русі-України. 5. Сакральна і світська архітектура. 6. Давньоруський живопис. 7. Початки музичного і театрального мистецтва. 	2	<p>Тема 3: Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури Київської Русі. 2. Мова, писемність, система наукових знань Київської Русі. 3. Література і фольклор. 4. Специфіка сакральної і світської архітектури. 5. Живопис і книжна мініатюра. 	2	<p>3. – С.35-162; 6. – 294 с.; 15. – С. 25-38; 16. – С.17-50; 19. – С.121-157; 20. – С. 57-102; 22. – С. 38-62; 24. – С. 289-311; 28. – С. 345-381; 29. – С.473-516; 38. – С.57-119; 48. – С. 314-333; 50. – С. 91-102; 52. – С. 24-35.</p>
<p>Тема 4. Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст. Лекція (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національно-культурні процеси й духовне життя в Україні другої половини XIV – XV ст. 2. Своєрідність українського Ренесансу. 3. Розвиток художньої культури у Великому князівстві Литовському. 4. Історико-культурна ситуація в Україні XVI – першої половини XVII ст. 5. Освіта, книжна справа в Україні XVI – першої половини XVII ст. 6. Наука і література. 7. Архітектура й образотворче мистецтво доби. 	2	<p>Тема 4. Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст. Семінарське заняття (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-історичні умови розвитку культури України у Литовсько-Польську добу. 2. Ренесансний Гуманізм в українській культурі. 3. Ренесанс в українському мистецтві. 4. Братства і рух за реформи церкви й освіти в Україні. 5. Сакральна і світська архітектура XV – першої половини XVII ст. 6. Розвиток живопису XV – першої половини XVII ст. 7. Література і книжна справа в Україні. 	2	<p>3. – С.35-162; 15. – С. 38-49; 16. – С.50-103; 19. – С.158-180; 20. – С. 103-133; 22. – С. 63-93; 24. – С. 312-344; 28. – С.399-42; 37. – 245 с.; 38. – С.121-189; 52. – С. 36-48.</p>

<p>Тема 5. Українська культура епохи бароко Лекція (2 год.)</p> <p>1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури другої половини XVII – XVIII ст.</p> <p>2. Нові процеси в духовному житті: реформування церкви й освіти, розвиток науки.</p> <p>3. Українське бароко як світовідчуття і стиль.</p> <p>4. Національний варіант бароко у літературі, театрі, музиці.</p> <p>5. Особливості барокової архітектури.</p> <p>6. Еволюція образотворчого мистецтва.</p>	2	<p>Тема 5. Українська культура епохи бароко Семинарське заняття (2 год.)</p> <p>1. Особливості характеру культурного життя України другої половини XVII – XVIII ст.</p> <p>2. Зміст вищої освіти (Києво-Могилянська академія, українські колегіуми).</p> <p>3. Бароко як культурно-стильова епоха, стиль і напрямок у культурі і мистецтві.</p> <p>4. Барокова література другої половини XVII – XVIII ст.</p> <p>5. Шкільний театр і барокова драматургія: жанри, ідеї, культурне значення.</p> <p>6. Специфіка барокової архітектури другої половини XVII – XVIII ст.</p> <p>7. Сакральний і світський живопис в Україні.</p>	2	<p>Література: 3. – С.163-257; 15. – С. 49-63; 16. – С.104-15; 19. – С.181-230; 20. – С. 134-161;; 22. – С. 94-143; 24. – С.345-377; 28. – С.415-45; 37. – 280 с.; 38. – С.208-289; 52. – С. 49-58.</p>
---	---	--	---	---

<p>Тема 6: Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження Лекція (2 год.)</p> <p>1. Соціально-політичні та історичні обставини розвитку української культури.</p> <p>2. Характерні риси дворянського періоду національно-культурного відродження в Україні.</p> <p>3. Особливості народницького періоду національно-культурного відродження.</p> <p>4. Модерний період національно-культурного відродження в Україні та його характеристики.</p>	2	<p>Тема 6: Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження Семінарське заняття (2 год.)</p> <p>1. Українська культура в контексті суспільно-історичних реалій XIX – поч. XX століття.</p> <p>2. Національні культурні організації і рухи українців в умовах реакційної урядової політики. Культурні аспекти діяльності Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>3. Розвиток освіти та науки в Україні в XIX – на поч. XX ст. Діяльність Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Культурно-просвітницька діяльність громад. Виникнення «Просвіти».</p> <p>4. Особливості українського літературного процесу. Розвиток театрального і музичного мистецтва. Образотворче мистецтво.</p>	2	<p>Література:</p> <p>15. – С. 64-92; 20. – С. 162-185; 22 . – С. 141-215.; 23. – С. 325-382; 24. – С. 378-44; 26. – С. 177-187; 29.- С.473-516; 36. – С. 6-86; 39. – 35 с.; 48. – С. 314-335; 50. – С. 91-102; 52 – С. 59-73.</p>
--	---	---	---	--

<p>Тема 7: Українська культура в міжвоєнний період</p> <p>Лекція (4 год.)</p> <p>1.Культура і духовне життя в Україні у 1917-1920 рр.</p> <p>2.Політика українізації і культурне піднесення 20-х рр.</p> <p>3.Становище української культури у 1930-ті рр. «Розстріляне відродження».</p> <p>4.Стан культури в західноукраїнських землях.</p>	4	<p>Тема 7: Українська культура в міжвоєнний період</p> <p>Семінарське заняття (2 год.)</p> <p>1.Культурні процеси в Україні 1917-1920 рр.</p> <p>2.Політика українізації. Тенденції в розвитку освіти, науки і літератури у 20-х рр.</p> <p>3.Стан театрального, образотворчого мистецтва та архітектури у 20-х рр.</p> <p>4.Становище української культури у 1930-ті рр. Доба «Розстріляного відродження».</p> <p>5.Особливості розвитку культури в Західній</p>	2	<p>Література: 15. – С. 93-103; 20. – С. 186-225 ; 22. – С. 215-255; 23. – С. 383-415; 24. – С. 444-480; 29. – С.516-548; 35. – 160 с.; 48. – С. 336-350; 50. – С. 104-114; 52. – С. 74-210.</p>
<p>Тема 8: Українська культура в роки Другої світової війни</p> <p>Лекція (4 год.)</p> <p>1.Історичні умови розвитку української культури.</p> <p>2.Стан освіти і науки у період війни.</p> <p>3.Література, преса, кіно і мистецтво у воєнні часи.</p> <p>4.Доля український культурних цінностей під час війни.</p>	4	-----		<p>Література: 13. – 119 с.; 15. – С. 103-105; 20. – С. 226-248; 22. – С. 256-266; 23. – С. 383-415; 24. – С. 441-482; 48. – С. 348-350; 52. – С. 211-216.</p>

<p>Тема 9: Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр. Лекція (4 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя України в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. 2. Культура і духовне життя в Україні середини 50-х – середини 60-х рр. 3. Культурні надбання української діаспори. 4. Становище культури України у період середини 60-х – кінця 80-х рр. 	2	<p>Тема 9: Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр. Семинарське заняття (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя в Україні у другій половині 40-х – на початку 50-х рр. Боротьба з космополітизмом. «Ждановщина». 2. Становище освіти, науки, мистецтва у період «хрущовської відлиги». 3. Роль шістдесятників у розвитку духовної культури. 4. Культура українського зарубіжжя. 5. Особливості культурного розвитку України 1970-1980-х рр. 	2	<p>Література: 7. – 96 с.; 12. – 105 с.; 10. – 143 с.; 11. – 246 с.; 15. – С. 105-112; 20. – С. 249-297; 23. – С. 416-437; 24. – С. 481-505; 22. – С. 256-273; 29. – С. 516-548; 52. – С. 215-237; 48. – С. 347-354.</p>
<p>Тема 10: Культура незалежної України. Лекція (4 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя в Україні в умовах трансформаційних процесів у суспільстві у 90-х рр. ХХ ст. 2. Постмодерністичні тенденції в сучасній українській культурі. 3. Особливості та характерні риси українського соціокультурного простору сьогодення. 4. Перспективи розвитку української культури у ХХІ ст. 	2	<p>Тема 10: Культура незалежної України . Семинарське заняття (2 год.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічні, політичні передумови розвитку сучасної української культури. 2. Культура, освіта й наука як складові стратегії сучасного державотворення. 3. Сучасне українське кіномистецтво і театр, образотворче та музичне мистецтво. 4. Молодіжна та професійна субкультури. 5. Культура українського народу в контексті світової культури. 	2	<p>Література: 15. – С. 107-112; . – С. 298-317; 22. – С. 274-288; 23. – С. 431-437; 24. – С. 495-503; 29. – С. 549-565; 52. – С. 238-241; 48. – С. 354-357.</p>

Таблиця 7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Модуль, елемент модулю	Вид контролю	Кількість зарахованих балів для студентів
<p><i>Змістовий модуль I</i> <i>Розвиток української культури з найдавніших часів до початку XXI ст.</i></p>			
1.	<p>Теоретична частина. <i>Тема 1.</i> Вступ до курсу «Історія української культури». <i>Тема 2.</i> Архаїчні культури на території сучасної України. <i>Тема 3.</i> Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури. <i>Тема 4.</i> Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст. <i>Тема 5.</i> Українська культура епохи бароко. <i>Тема 6.</i> Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження. <i>Тема 7.</i> Українська культура в міжвоєнний період. <i>Тема 8.</i> Українська культура в роки Другої світової війни. <i>Тема 9.</i> Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр. <i>Тема 10.</i> Культура незалежної України.</p>	<p><i>Модульний контроль:</i> Контрольна работа за модулем № 1</p>	<p>5 –10 балів</p>
2.	<p>Практична частина: (семінари – 16 годин). <i>Семінарське заняття 1</i> Архаїчні культури на території</p>	<p>Поточний контроль:</p>	<p>3–5 балів</p>

	<p>сучасної України.</p> <p><i>Семінарське заняття 2</i> Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури.</p> <p><i>Семінарське заняття 3</i> Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст.</p> <p><i>Семінарське заняття 4</i> Українська культура епохи бароко.</p> <p><i>Семінарське заняття 5</i> Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження.</p> <p><i>Семінарське заняття 6</i> Українська культура в міжвоєнний період.</p> <p><i>Семінарське заняття 7</i> Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр.</p> <p><i>Семінарське заняття 8</i> Культура незалежної України.</p>	<p>Вхідне тестування</p> <p>Перевірка домашніх завдань</p> <p>Підготовка повідомлень</p> <p>Усне опитування</p>	
3.	Самостійна робота (26 г.). Теми 1-10.	Дивитися завдання для самостійної роботи студентів за навчальним модулем.	3 – 5 балів.
4.	Індивідуальні завдання (10 г.).	Дивитися завдання для	3 – 5 балів.

		самостійної роботи студентів за навчальним модулем.	
Всього за модулем 1			60 балів

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Таблиця 8. Технологічна карта самостійної роботи студента
з дисципліни *«Історія української культури»*

№ з/п	Назва розділу модуля, теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
1	2	3	4	5
1	Змістовний модуль 1. Історія української культури від найдавніших часів до початку XXI століття			
1.	Тема 1. Вступ до курсу «Історія української культури».	1. Функції культури: соціальний вимір. 2. Співвідношення культури і цивілізації у дослідженнях XX ст. 3. Сучасні субкультури як виклик офіційній культурі.	основна [7]; додаткова [20, 21].	співбесіда
2	Тема 2: Архаїчні культури на території сучасної України	1. Періодизація та характерні особливості архаїчних культур на території сучасної України. 2. Міфологічний характер первісного мислення та освоєння світу. 3. Ранні форми релігійних вірувань і мистецтва. 4. Археологія і культура.	основна [8, 9, 16, 19]; додаткова [22].	співбесіда
3	Тема 3: Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної	1. Історичні умови становлення культури Київської Русі. 2. Візантійські впливи у культурі Княжої доби. 3. Культуротворча діяльність Ярослава Мудрого. 4. Розвиток писемності і книжної справи в Русі-Україні. 5. Наукові знання Київської Русі.	основна [18]; додаткова [31, 35].	співбесіда
4	Тема 4. Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст.	1. Ренесанс в європейській культурі. 2. Загальна характеристика, ідейні й естетичні засади європейського Ренесансу. 3. Гуманістичний характер ренесансної культури. 4. Своєрідність формування українського Ренесансу.	основна [7, 18]; додаткова [23].	співбесіда

5	Тема 5. Українська культура епохи бароко	1.Суперечливий характер світогляду епохи бароко. 2.Бароко і класицизм у культурі Нового часу. 3.Культурна та релігійна місія козацтва. 4.Мазепинська доба в українській культурі. 5.Полкові і гетьманські столиці як культурні центри України другої половини XVII – XVIII ст. 6.Європейська культура ХУІІІ ст.: від класицизму до реалізму. 7.Особливості Просвітництва в Україні.	основна [7, 8, 16, 18]; додаткова [23].	співбесіда
6	Тема 6. Основні напрямки розвитку туризму в Україні у повоєнний період. Початок «рекреаційного буму»	1. Характеристика основних напрямків розвитку туризму у другій половині ХХ століття. 2. Основні напрямки розвитку туризму в СРСР та Україні.	основна [7, 8, 10, 15, 16, 18]; додаткова [23].	співбесіда
7	Тема 7. Українська культура ХІХ – початку ХХ ст. Національно-культурне відродження.	1.Український національний характер у прозі і драматургії. 2.Театральні корифеї ХІХ ст. 3.Музичне та образотворче мистецтво початку ХХ ст.	основна [7, 8, 10, 12, 15, 16, 18]; додаткова [23, 26, 30]	співбесіда
8	Тема 8. Українська культура в міжвоєнний період	1.Розвиток культури в добу Української революції (1917–1923 рр.). 2. «Розстріляне Відродження» 20-30-х рр. ХХ ст. та його трагічні наслідки для української культури.	основна [18]; додаткова [27, 28, 37, 38].	співбесіда

ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА

Таблиця 9. Графік проведення індивідуально-консультативної роботи з
дисципліни «Історія української культури»
семестр I навчальний рік 2012-2013
кафедра Педагогіки, культурології та історії
викладач

№ п/п	Форми ІКР	Навчальні тижні, дата, час та місце проведення								Кількість годин
		1	2	3	4	5	6	12	
Денна форма навчання										
1.	<i>Індивідуальні заняття</i>	-	-	2	-	2	-	-	-	4
2.	<i>Консультації</i>	-	-	-	2	-	2	-	-	4
3.	<i>Перевірка виконання індивідуальних занять</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	<i>Перевірка та захист завдань, що віднесені на поточний контроль</i>	-	-	2	-	-	-	-	-	2
	Разом	10	-	-	-	-	-	-	-	10
Заочна форма навчання										
1.	<i>Індивідуальні заняття</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	1
2.	<i>Консультації</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	<i>Перевірка виконання індивідуальних занять</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	<i>Перевірка та захист завдань, що віднесені на поточний контроль</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Разом	1	-	-	-	-	-	-	-	1

Таблиця 10. Шкала нарахування підсумкових балів

Оцінка за системою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ПУЕТ	Оцінка за національною шкалою	Якісні критерії оцінки знань
A	86 – 100	5 (відмінно)	Глибокі знання, можлива незначна кількість помилок
B	79 – 85	4 (дуже добре)	Міцні знання з можливими кількома помилками
C	71-78	4 (добре)	Достатньо міцні знання з несуттєвими помилками
Д	66 – 70	3 (задовільно)	Достатні знання з недоліками
E	60-65	3 (задовільно достатньо)	Непогані знання, але є значна кількість недоліків
FX	35 – 59	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Недостатні знання, слабо засвоений матеріал, невміння самостійно викласти його зміст.
F	0 – 34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Невміння засвоїти зміст теми і публічно чи письмово представити

Таблиця 11. Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення дисципліни «Історія української культури»

Курс I

Назва модулю, теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Змістовий модуль I. Розвиток української культури з найдавніших часів до початку XXI століття		
Тема 1. Вступ до курсу «Історія української культури»	співбесіда; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка презентацій; підготовка рефератів чи повідомлень; складання глосарію.	10
Тема 2. Архаїчні культури на території сучасної України		10
Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства у контексті європейської середньовічної культури		5
Тема 4. Українська культура другої половини XIV – першої половини XVII ст.	Поточне тестування	5
Тема 5. Українська культура епохи бароко	співбесіда; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка презентацій; підготовка рефератів чи повідомлень; складання глосарію.	5
Тема 6. Українська культура XIX – початку XX ст. Національно-культурне відродження		5
Тема 7. Українська культура в міжвоєнний період		5
Тема 8. Українська культура в роки Другої світової війни		5
Тема 9. Культура Радянської України у другій половині 40-х – 1980-ті рр.		5
Тема 10. Культура незалежної України		5
Підсумковий контроль	Екзамен	40
Разом		100

Таблиця 12. Система нарахування балів за видами навчальної роботи з дисципліни «Історія української культури»

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Бали	
I. Аудиторна			
1.1. Лекція	Присутність на лекційному занятті	0,5 б. за відвідування кожної лекції (за умов дисциплінованої поведінки)	
1.2. Семінарське заняття	Присутність на семінарі	1 б. за відвідування кожного семінару (пасивна участь)	
	Виступ із питанням за планом	«відмінно» або «добре» + 2 б. ; «задовільно» + 1 б. ; «незадовільно» 0 б.	
	Доповнення до виступу, активна участь в обговоренні питань	+1 б.	
	Презентація	+3 б.	
	Відповіді при фронтальному опитуванні	0,5 б. за кожну повну відповідь	
	Виконання завдань, практичних вправ	1–2 б.	
	Участь у діловій грі	1–2 б.	
3. Самостійна та індивідуально-консультаційна робота	Поточні контрольні роботи, тестування	«відмінно» або «добре» + 2 б. ; «задовільно» + 1 б. ; «незадовільно» 0 б.	
	Підготовка та захист рефератів	3–5 б.	
	Виконання обов'язкових практичних завдань за навчальним планом	«відмінно»; «добре» + 2 б. «задовільно» + 1 б. ; «незадовільно» – 0 б.	
	Виконання індивідуальних завдань за вибором	1–2 б.	
	Участь у наукових гуртках	5–10 б.	
	Участь у розробці та оформленні наочно-методичних матеріалів до курсу	3–10 б.	
	Доповіді та повідомлення на наукових конференціях	5 б. конференція на потоці; 10 б. університетська; 15 б. міжвузівська	
Публікації в наукових виданнях	10 балів – у співавторстві 20 балів – самостійно		
4. Модульний контроль	Модульна контрольна робота:		
		Мах +10 балів	Максимальна сумарна оцінка за модульну контрольну роботу – 20 б.
	4.1. Тест знань		
4.2. Розгорнута відповідь на теоретичне питання.	Мах +5 бали		
	4.3. Виконання творчого завдання.	Мах +5 бали	
5. Підсумковий контроль	1. Підсумковий модульний контроль (залік)	Мах + 40 балів	

Таблиця 13. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення дисципліни «Історія української культури»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	5
	4. Інші	-
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	3
	2. Участь в наукових студентських клубах	3
	3. Участь в наукових магістерських семінарах	3
	4. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	3
	5. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	3
	6. Інші	-
3. Інші		-
Разом		30

ПЕРЕЛІК ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навчальний посібник. – Львів, 2004. – 354 с.
2. Асєєв Ю.С., Баран В.Д., Баранов І.А., Белозор В.П., Бессонова С.С. Історія української культури: У 5 тт. Т.1.: Історія культури давнього населення України. – К.: Наукова думка, 2001. – 1134 с.
3. Білоус П.В. Історія української літератури XI – XVIII ст. Навч. посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 423 с.
4. Бондаревська І.А. Парадоксальність естетичного в українській культурі XVII – XVIII ст. – К.: ПАРАПАН, 2005. – 308 с.
5. Богуцький Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О. та ін. Українська культура в європейському контексті. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
6. Брайчевский М.Ю. Утверждение христианства на Руси. – К.: Наукова думка, 1989. – 294 с.
7. Вайнгорт Л.С. Записки провінціального архitekтора. – Полтава: «Астрей-информ», 2001. – 96 с.
8. Висоцький О.Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. – 130 с.
9. Войтович В. Українська міфологія. – К.: Либідь, 2002. – 664 с.
10. Горобець П.М. Виставка живопису і графіки. Каталог. – Київ, – 1973. – 143 с.
11. Горобець П.М. Каталог виставки творів до 60-річчя художника. – Харків, 1965. – 246 с.
12. Горобець Павло Матвійович (1905-1974). Твори з приватних збірок. Каталог / Автор-упорядник К.Г. Скалацький. – Полтава: АСМІ, 2006. – 105 с.
13. Грімстед К.П., Боряг Г. Доля українських культурних цінностей під час Другої світової війни. – Львів: «Фенікс», 1992. – 119 с.
14. Довжук І.В. Нариси історії культури України (до кінця XX ст.): Навч. посіб. – Луганськ: Видавництво СНУ ім. В.Даля, 2007. – 508 с.
15. Дроздова О.В. Історія української культури: навч.-метод. пос. – Полтава: ПУЕТ, 2011. – 182 с.
16. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. пос. для студентів-україністів. – Ужгород: Гражда, 2009. – 432 с.
17. Зотов В.М., Клімачова А.В., Таран В.О. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
18. Історія української культури / За загальною редакцією І.Крип'якевича. – Львів: Видавництво Івана Тиктора, 1937. – 718 с.
19. Історія української культури. Навч. посіб. / За ред. О.Ю.Павлової. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 343 с.

20. Історія української культури: курс лекцій / Під заг. ред. С.О. Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – 333 с.
21. Історія української та зарубіжної культури. Навчальний посібник / За ред. С.М.Клапчука. – К.: Знання, 2007. – 358 с.
22. Кордон М.В. Історія української культури: навч. пос. – Львів: «Магнолія 2006», 2011. – 336.
23. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. – К.: ЦУЛ, 2002. – 508 с.
24. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 574 с.
25. Кривда Н.Ю. Українська діаспора: досвід культуротворення: монографія. – К.: Академія, 2008. – 280 с.
26. Культура і побут населення України: навч. пос. / В.І. Наулко, Л.Ф. Артюх, В.Ф. Горленко та ін. – К.: Либідь, 1991. – 229 с.
27. Культурологія: навч. посіб / В.В.Павленко, О.М.Цапко, А.І.Буймістер та ін.. – К.: КНТ, ЦУЛ, 2010. – 224 с.
28. Культурологія: українська та зарубіжна культура/ М.М.Закович, І.А.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; За ред. М.М.Заковича. – К.: Знання, 2007. – 567 с.
29. Лекції з історії світової та вітчизняної культур: навч. пос. / За ред. А.Яртіся, В.Мельника. – Львів: Світ, 2005. – 568 с.
30. Мир Просвещения. Исторический словарь / Под ред. Винченцо Ферроне и Даниеля Роша. – М.: Памятники исторической мысли, 2003. – 668 с.
31. Мисечко А.І. Українська діаспора: Навч.-метод. посіб.– Одеса: Астропринт, 2002. – 68 с.
32. Наєнко М.К. Художня література України: Програма-мінімум. – К.: Вид.центр «Просвіта», 2005. – Ч.І. : Від міфів до реальності. – 660 с.
33. Наливайко Д.С. Козацька християнська республіка: Запорозька Січ у західноєвропейських історико-літературних пам'ятках. – К.: Дніпро, 1992. – 495 с.
34. Рудинський М.Я. Архітектурне обличчя Полтави. – Полтава: «Метоп», 1992. – 35 с.
35. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян. – М.: Наука, 1981. – 357 с.
36. Сарапин В.В. «Енеїда» Івана Котляревського на літературному тлі перехідної доби // Котляревський І.П. Енеїда. – К.: Манускрипт – АСВ, 2009. – С. 341-413.
37. Сарапин В.В. «Наше зерно при сльозах Божих словом виросте знову...» Величковські // Слов'янський збірник: збірник наукових і науково-публіцистичних праць. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2011. – С.171-183.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення поняття «культура».
2. Що таке матеріальна і духовна культура?
3. Як ви розумієте поняття «артефакт»?
4. Охарактеризуйте поняття «цивілізація».
5. Висвітліть функції культури.
6. Назвіть рівні і форми культури.
7. Що таке елітарна культура?
8. Визначте риси і функції масової культури.
9. З'ясуйте особливості національної культури.
10. Назвіть періоди у розвитку української культури.
11. Яке значення спадкоємності, культурного генофонду у формуванні і розвитку культури?
12. Назвіть періоди у розвитку архаїчної культури.
13. Визначте особливості трипільської культури.
14. Схарактеризуйте міфологію і релігійні вірування трипільців.
15. Встановіть основні риси культури кіммерійців.
16. Які характерні ознаки скіфської культури?
17. З'ясуйте особливості звіриного стилю скіфського мистецтва.
18. Що таке міфологія?
19. Які форми ранніх релігійних вірувань ви знаєте?
20. Які слов'янські міфи про створення світу збереглися донині?
21. Як вплинула християнізація Київської Русі на культуру України?
22. Які галузі науки розвивалися у Княжу добу?
23. Чим зумовлений розквіт мистецтва в Київській Русі? Які нові види мистецтва з'явилися в цей період?
24. Який тип храмів набув поширення в церковній архітектурі? Що символізував собою давньоруський храм?
25. Які пам'ятки архітектури та мистецтва можна вважати символом цієї епохи? Чому?
26. Які провідні жанри літератури Київської Русі?
27. Яку роль у розвитку оригінальної культури і державності відіграли літописи XI – XII ст.?
28. Які види образотворчого мистецтва представлено у Софійському соборі в Києві?
29. Які твори мистецтва рукописної книги доби Київської Русі ви знаєте?
30. Які види прикладного мистецтва набули поширення на Русі?
31. Яке значення Великого князівства Литовського у розвитку освіти і культури України? З яких причин у XIV – XV ст. випускники шкіл України здобували освіту в європейських університетах? Пригадайте українських гуманістів, які працювали на теренах європейських культур.

32. Розкрийте роль братств у національному відродженні України.
33. чому полягає вплив виникнення друкарської справи в Україні на розвиток освіти, українського письменства та культури загалом?
34. Яке значення мала Острозька школа для української культури?
35. Яку роль відіграли Пересопницьке Євангеліє та Острозька Біблія у культурному житті України? Чому їх шанують нині як національні святині
36. Назвіть артефакти оборонної архітектури XIV – першої половини XVII ст..
37. Що сприяло розвитку міської архітектури XVI – першої половини XVII ст. Перелічіть відомі вам пам'ятки світського будівництва.
38. Які фрески XIV – першої половини XVII ст. ви знаєте?
39. У чому полягає специфіка іконопису Литовсько-Польської доби? Як еволюціонує українська ікона цієї доби?
40. Назвіть найважливіші риси української культури другої половини XVII – XVIII ст.
41. Що ви знаєте про створення й організацію навчального процесу в Києво-Могилянській колегії?
42. Які літературні твори другої половини XVII – XVIII ст. вам відомі? Коротко проаналізуйте один із них.
43. Схарактеризуйте внесок Григорія Сковороди в українську культуру.
44. Проаналізуйте основні тенденції розвитку української архітектури XVIII ст.
45. Назвіть основні жанри образотворчого мистецтва епохи бароко.
46. Розкрийте специфіку барокового іконопису.
47. Що таке «парадний портрет»? Чим приваблюють вас твори цього жанру другої половини XVII – XVIII ст.
48. Схарактеризуйте внесок Івана Мазепи в українську культуру.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розуміння поняття культури як суспільного та духовного феномену: еволюція поглядів і сучасні інтерпретації поняття.
2. Структура і функції культури.
3. Види культури.
4. Співвідношення понять «культура» і «цивілізація»
5. Поняття і суть національної культури.
6. Основні елементи, необхідні для оформлення національної культури.
7. Українська національна культура як цілісний феномен: зміст, специфіка і форми виявлення.
8. Джерела вивчення української культури.
9. Періодизація розвитку української культури.
10. Особливості світогляду і характерології українського народу як підґрунтя української культури.
11. Найдавніші археологічні культури в межах Дніпра та Дністра.
12. Специфіка трипільської культури.
13. Культура Кімерії, Скіфії і Сарматії.
14. Культурна самобутність антів і слов'ян.
15. Матеріальна культура слов'ян.
16. Духовна культура східнослов'янських племен.
17. Пантеон східнослов'янських богів.
18. Слов'янська міфологія.
19. Культура античних міст-держав Північного Причорномор'я.
20. Мистецтво Криму раннього Середньовіччя.
21. Музична і театральна культура східних слов'ян.
22. Вплив християнства на духовну культуру Київської Русі.
23. Писемність, освіта і наука Княжої доби.
24. Перекладна й оригінальна література Русі-України.
25. Сакральна і світська архітектура Київської Русі.
26. Давньоруський живопис.
27. Початки музичного і театального мистецтва Русі-України.
28. Особливості культури Галицько-Волинської Русі.
29. Національно-культурні процеси й духовне життя в Україні другої половини XIV – XV ст.
30. Специфіка українського Ренесансу.
31. Українські ренесансні гуманісти Юрій Дрогобич, Павло Русин із Кросна, Станіслав Оріховський.
32. Розвиток художньої культури у Великому князівстві Литовському.
33. Історико-культурна ситуація в Україні XVI – першої половини XVII ст.
34. Освіта, книжна справа в Україні XVI – першої половини XVII ст.
35. Братства як культурні та освітні осередки.
36. Наука і література XVI – першої половини XVII ст.
37. Архітектура й образотворче мистецтво Литовсько-Польської доби.

38. Українське козацтво як культурний феномен.
39. Розвиток освіти і наукових знань в Україні: книгодрукування та культурно-просвітницька діяльність братських шкіл.
40. «Золотий вік» Львівського архітектурного Ренесансу.
41. Музична культура і театральне мистецтво епохи Ренесансу.
42. Самобутні риси культури Козацької держави.
43. Українське бароко як світовідчуття і стиль.
44. Феномен козацького бароко в архітектурі та образотворчому мистецтві.
45. Видатні діячі української культури епохи бароко.
46. Діяльність Києво-Могилянської академії.
47. Еволюція барокового живопису.
48. Особливості барокової літератури: козацькі літописи, драматургія, розвиток поезії.
49. Розвиток освіти та наукових знань в Україні другої половини XVII – початку XVIII ст.
50. Музична культура і театральне мистецтво культури українського бароко.
51. Козацькі думи в контексті європейської епічної традиції
52. Генеза і періодизація національно-культурного відродження в Україні наприкінці XVIII – початку XX ст.
53. Духовне життя в Україні в період Гетьманщини.
54. Історичні твори XVII – XVIII ст.
55. Провідні школи живопису у XVIII ст.
56. Характерні риси дворянського періоду національно-культурного відродження в Україні.
57. Особливості народницького періоду національно-культурного відродження.
58. Модерністичний період національно-культурного відродження в Україні та його характеристики.
59. Національно-культурні осередки і товариства XIX – початку XX ст. та специфіка їхньої діяльності.
60. Досягнення суспільних і природничих наук у XIX ст.
61. Український національний характер у прозі та драматургії.
62. Особливості радянської доби в українській культурі. Панування соцреалізму.
63. Феномен дисидентів-шістдесятників як спроба відновлення української самобутності.
64. Творчість діячів української культури в еміграції.
65. Період «перебудови» в Україні як передумова національного відродження української культури.
66. Образ України й українця, історичної долі у художньо-словесних і образотворчо-мистецьких моделюваннях другої половини XX ст.
67. Постмодерністичні тенденції в сучасній українській культурі.

ЗРАЗОК МОДУЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

I рівень (елементарний)

За кожну правильну відповідь 0,5 бала.

1. Відому картину «Запорожці пишуть листа до турецького султана», яка підкреслює волелюбний характер українського народу, його природний оптимізм, створив:

а) І.Ю. Рєпін;	в) В.О. Сєров;
б) В.А. Тропінін;	г) М.М. Ге.

2. В історії української архітектури початку ХХ ст. особливе місце посідає творчість архітектора, який є автором проекту будинку Полтавського губернського земства (нині – краєзнавчий музей), що вважається одним із шедеврів сучасної української архітектури, – це:

а) Ф. Кричевський;	в) Г. Гай;
б) В. Городецький;	г) В.Ніколаєв.

II рівень (достатній)

За кожну правильну відповідь 1 бал.

1. Яким було національне відродження та які його особливості в першій половині ХІХ ст. ?
2. У чому полягає історичне і культуротворче значення Т.Г. Шевченка як камертону української культури ?
3. У чому полягають особливості містичного реалізму у творчості М.В. Гоголя ?

III рівень (творчий)

За кожну правильну відповідь 3 бали.

1. Чи можна погодитися з думкою дослідника І. Лисяка-Рудницького про те, що потрібно розрізняти дві різні речі: історію національного руху та історію країни й народу? Обґрунтуйте свою думку.
2. Доведіть, що наші земляки зробили великий внесок у розвиток російської культури. Чи була їхня праця на чужому культурному полі зрадою Батьківщині ?
3. Чи можна вважати «соціалістичний реалізм» справді творчим методом?

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

**Укоопспілка
Полтавський університет економіки і торгівлі
Екзаменаційний білет № 1
з дисципліни «Історія української культури»**

1. Культура Кімерії, Скіфії і Сарматії.
2. Період «перебудови» в Україні як передумова національного відродження української культури.
3. Дайте визначення термінів (понять):
 - а) бароко; б) Ренесанс;
 - в) класицизм; г) романтизм.
4. Перший збірник законів у Київській Русі:
 - «Руська правда»;
 - «Ізборник Святослава»;
 - «Слово про закон і благодать»;
 - «Повчання Володимира Мономаха».